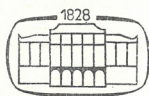

A MAGYARORSZÁGI MATEMATIKA TÖRTÉNETE

(A LEGRÉGIBB IDŐKTŐL A 20. SZÁZAD ELEJÉIG)

SZÉNÁSSY BARNA

a matematikai tudományok kandidátusa

AKADÉMIAI KIADÓ, BUDAPEST 1970

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	7
Összefoglaló forrásművek	9
I. <i>Matematikai műveltségünkre vonatkozó adatok a könyvnyomtatás előtti időkből</i>	
1. Számneveink eredete és a számróvás	13
Irodalom	20
2. Írásos emlékek matematikai műveltségünk kezdeteiről	21
Irodalom	27
II. <i>Az elemi aritmetikák kora</i>	
3. Oktatásügy, általános műveltségi helyzet	31
Irodalom	34
4. Matematikai kultúránk az első aritmetikák és geometriák alapján	35
Irodalom	53
5. APÁCZAI CSERE JÁNOS matematikai tevékenysége	54
Irodalom	59
6. 17. századbeli matematikai kéziratok	60
Irodalom	64
7. Az első magyar matematikai disszertációk	65
Irodalom	73
III. <i>A matematikai kutatások kezdetei hazánkban</i>	
8. A természettudományos gondolkozás elmélyülése	77
Irodalom	83
9. HATVANI ISTVÁN matematikai gondolatai	84
Irodalom	89
10. SEGNER JÁNOS ANDRÁS	90
Irodalom	97
11. Kiemelkedőbb tankönyvek és táblázatok	98
Irodalom	112
12. Magyar körnégyszögesítők és szögharmadolók	114
Naív eljárások	114
Mégközelítő és nemeuklidészi szerkesztések	114
π értékének approximálása	121
Irodalom	122
IV. <i>A magyar matematika reformkora. A két Bolyai</i>	
13. A magyar matematika reformkora	125
Irodalom	131
14. BOLYAI FARKAS	132
Matematikai rendszere. Alapgondolatai	132

Eredményei az algebra és az analízis területén	148
Geometriai eredményei	155
15. <u>BOLYAI JÁNOS</u>	165
Az Appendix	165
A tetraéder abszolút geometriai köbtartalma	188
A Responsio	191
A Raumlehre	193
Irodalom	198
16. A Magyar Tudós Társaság működésének első évtizedei ma- tematikai szempontból	200
Irodalom	212
V. <i>A matematikai kutatások kiszélesülésének kora</i>	
17. A matematikával szemben támasztott igények növekedése	217
Irodalom	220
18. Matematikai életünk fejlődésének külső tényezői	221
Irodalom	227
19. <u>HUNYADY JENŐ</u>	228
Irodalom	236
20. <u>KÖNIG GYULA</u>	237
Eredményei a halmazelmélet és a matematikai logika területén	237
Számelméleti vizsgálatai	244
Tevékenysége az algebra területén	245
Vizsgálatai az analízisben	250
A neumeuklidészi geometriák <i>König</i> -féle modellje	258
Irodalom	260
21. <u>A Bolyai-kultusz kialakulása</u>	262
Irodalom	274
22. <u>VÁLYI GYULA</u>	276
Irodalom	285
23. <u>GEŐCZE ZOÁRD</u>	286
Irodalom	293
24. A 20. század küszöbén	294
Matematikatörténet	294
Algebra	295
Számelmélet	296
Analízis	297
Valószínűségszámítás	301
Geometria	302
A mechanika és a matematikai fizika	303
Asztronómia, geodézia	306
Irodalom	308
25. <u>Életrajzi adatok</u>	311
Névmutató	373